

Celkové zhodnocení

- ♦ Intervence odpovídaly původnímu zaměření - podpořeno 8 center excelence a 40 regionálních center
- ♦ Hlavní cíle OP VaV byly splněny – došlo k modernizaci a rozšíření kapacit výzkumných institucí
 - ⇒ vybavení moderním zařízením
 - ⇒ vyrovnání hlavního hendikepu VaV ohledně nedostatečné infrastruktury (budovy a přístroje)
- ♦ V souladu s předpoklady byla podpořena pracoviště s vyšším potenciálem
- ♦ Infrastruktura umožňuje výzkumným týmům na centrech zapojení do mezinárodních projektů
 - ⇒ celková úspěšnost ČR v rámcových programech se ale nezměnila
- ♦ Centra podpořená v OP VaV byly prokazují progresivnejší přístup při naplňování svých vizí
 - ⇒ naplňovaní vlastní vize je ovlivněno mírou autonomie centra
- ♦ Podpora VaV z ESIF není možné oddělovat od celkového systému financování VaV
 - ⇒ ve VaV působí významné externí faktory
 - ⇒ jednotlivé zdroje financování by se měly vhodně doplňovat
- ♦ Představa, že „centra by si na sebe měla vydělat“ neplatí
 - ⇒ špičková věda vyžaduje zvýšené finanční nároky

Co se osvědčilo

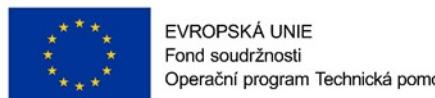
- ♦ Zajištění špičkového moderního vybavení
 - ⇒ centrum se může stát relevantním partnerem pro zahraniční instituce
- ♦ Zásadní je aktivní propagace centra (o centru musí být vědět)
 - ⇒ v zahraničí pro zapojení do mezinárodních konsorcií
 - ⇒ povědomí o centru u podnikové veřejnosti pro rozvoj spolupráce s aplikační sférou
- ♦ Pravidelné hodnocení kvality a výkonnosti výzkumných týmů externími zahraničními experty
 - ⇒ vede k vyšší výkonnosti centra (např. publikační činnost)
- ♦ Vyšší autonomie centra přispívá k naplnění ambiciózních vizí
 - ⇒ mateřské organizace jsou obecněji „rigidnější“
- ♦ Administrativní podpora vědeckým pracovníkům při přípravě projektů
 - ⇒ vědečtí pracovníci nemají kapacity a čas a jsou demotivováni pokud musí realizovat administrativní úkony

Identifikované překážky

- ♦ Nejistota ohledně budoucího financování center
- ♦ Překážkou účasti v zahraničních projektech je nízká kapacita back office (administrativní podpora)
- ♦ Byrokratické, finanční a kulturní překážky pro zaměstnávání zahraničních vědců
- ♦ Systém financování VaV v ČR nemotivuje
 - ⇒ vědecké pracovníky v základním výzkumu ke spolupráci s aplikační sférou
 - ⇒ regionální centra pod VŠ nejsou adekvátně hodnocena
- ♦ Pravidla veřejné podpory limitují rozsah smluvního výzkumu

Doporučení

- ♦ Důkladnější provázání intervencí s ohledem na nastavení systému VaV
- ♦ Koncentrace kapacit a konsolidace výzkumných týmů
- ♦ Pokračování podpory spolupráce s aplikační sférou a mezinárodní spolupráce
- ♦ Pokračování vícecílového financování nastaveného v období 2014-2020
- ♦ Vytváření podmínek pro excellentní vědu – podpora nových a modernizace stávajících výzkumných kapacit
- ♦ Přístup ŘO/poskytovatele podpory orientovaný na účel intervence
- ♦ Adekvátní nastavení „povinně naplňovaných“ a „povinně vykazovaných“ indikátorů

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Technická pomoc

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EX-POST EVALUACE PROGRAMOVÉHO OBDOBÍ 2007 – 2013 v oblasti výzkumu a vývoje

Předmět evaluace

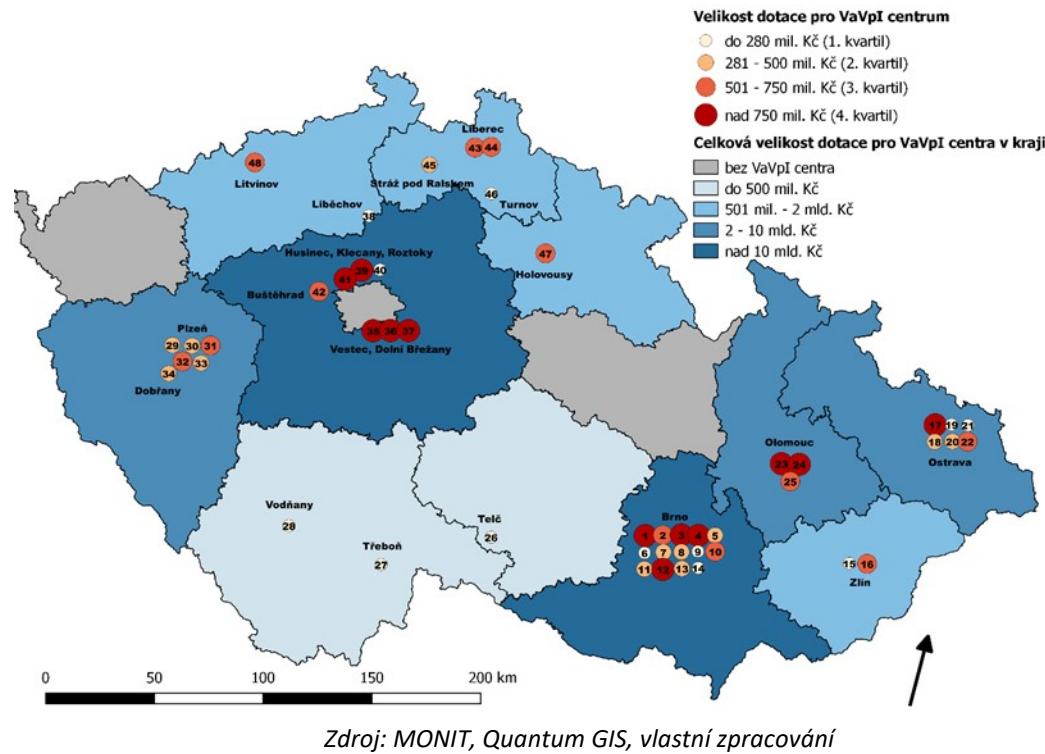
Zadavatel evaluace: Ministerstvo pro místní rozvoj

Realizace evaluace: březen až říjen 2018

Hodnocení bylo primárně zaměřeno na výsledky a dopady intervencí prioritních os 1 a 2 **Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace** (OP VaVpi), v rámci kterých bylo podpořeno 8 center excelence (CE) a 40 regionálních výzkumných center (RVC).

Centra VaVpi dle velikosti přidělené dotace a celkový objem dotace směřující do jednotlivých krajů

Výzkumné metody použité v rámci evaluace

DESK RESEARCH
statistika
výstupy evaluací
informační systém

PŘÍPADOVÉ STUDIE
8 center
hloubkové rozhovory
výsledky center

EXPERTNÍ PANEL
13 expertů
bohaté zkušenosti z prostředí VaV

Příklady podpořených výzkumných center

Na Ústavu výzkumu globální změny (CzechGlobe) je předmětem výzkumu zejména vývoj klimatu a jeho budoucí scénáře, uhlíkový cyklus a dopady měnících se podmínek na produkci a biologickou rozmanitost ekosystémů a dopady na rozvoj a chování společnosti.

Na CzechGlobe působí v současné době vědci 25 různých národností (z 300 zaměstnanců jich je přes 50 ze zahraničí). Od roku 2014 do 2016 došlo ke zdvojnásobení počtu publikací v impaktovaných časopisech. Dle analýzy provedené AV ČR u srovnatelných ústavů („life-science“) byl vyhodnocen jako nejproduktivnější ústav z hlediska publikační činnosti.

V roce 2017 realizováno 12 projektů v rámci programu Horizon 2020 a 5 projektů podpořených ESA.

Na centru působí 34 PhD studentů. Z toho 12 je ze zahraničí.

CEITEC Masarykovy univerzity je samostatným vysokoškolským ústavem. Sdílené laboratoře vytváří optimální podmínky pro řešení multidisciplinárních otázek v oblastech strukturní biologie, genomiky, molekulární medicíny, neurověd, nanotechnologií a mikrotechnologií.

Příprava nové specializace s lékařskou fakultou v rámci připravované institucionální akreditace.

Je příkladem vzniku vlastního prestižního Ph.D. programu s důrazem na mladé vědce s vysokým potenciálem.

Do výzkumu se zapojilo 372 PhD studentů a 26 absolventů vlastního PhD programu.

Celkem 13 % svých příjmů má ze zahraničí (17 realizovaných projektů v programu Horizon 2020 a 2 ERC granty).

Naplnění intervenční logiky PO 1 a PO 2 OP VaVpi

Naplnění očekávaných krátkodobých přínosů

- Došlo ke **zlepšení materiálního vybavení** řady výzkumných týmů
- Došlo k vyššímu počtu **zapojení českých výzkumných týmů** do mezinárodních projektů
- **Studenti využívají** nově vybudovanou infrastrukturu

Realizované aktivity PO 1 →
Realizované aktivity PO 2 →

Naplnění očekávaných dlouhodobých přínosů

- **Zajištění kritické velikosti** podpořených center
- **Centra se etablují** na zahraniční VaV scéně (zapojení do spolupráce)
- **Ve vybraných pracovištích částečně dochází k transferu technologií**
- Centra přispívají k **ekonomickému růstu** na regionální i celorepublikové úrovni

Neočekávané pozitivní a negativní přínosy intervencí

Realizované aktivity PO 1 a PO 2 →
positivní →
negativní →

- Proměna role některých RVC v CE (tzn. některá RVC se zaměřují na excelentní výzkum a účast v mezinárodních soutěžích) a některá CE se intenzivněji zaměřují na spolupráci s aplikační sférou
- Vznikem center došlo ke **změně ve vnitřním fungování** u řady institucí (fakult, ústavů AVČR) směrem k vyšší výkonnosti
- **Zvýšení profesionalizace** v řízení a přípravě projektů (podpora back office vědeckým pracovníkům v centrech)
- Zvýšení tlaku na **růst mezd** výzkumných pracovníků
- Částečné narušení zavedených vazeb v české vědě v důsledku **mezinárodního peer review hodnocení výzkumných programů** v některých centrech
- Vznik řady **aktivit realizovaných ze strany center** – vzájemné sdílení zkušeností
- **Posílení image** vybraných regionů v oblasti VaV
- **Zvýšená medializace** problematiky VaV

- Podpořením **vysokého počtu** center nedošlo ke koncentraci VaV
- **Soutěž mezi podpořenými centry** navzájem namísto spolupráce
- **Založení duality** Praha vs. ostatní regiony ČR v oblasti VaV
- Nejasná (chybějící) **koncepce udržitelnosti** center
- Do budoucna **vysoká zátěž pro státní rozpočet** ČR
- Postupná **byrokratizace vědy** – standard nastavený především v rámci projektů ze SF EU s malou nadějí na změnu do budoucna
- Nastalé komplikace při **nastavování vztahu** mezi mateřskou institucí a centrem (např. převod výzkumníků z kateder pod centra, rozdělování výstupů mezi katedry a centra)